

ΗΜΕΡΑ 85: Κατάθεση του αυτόπτη μάρτυρα Αμπουχαμέντ Σάαντ

85η Συνεδρίαση, Αίθουσα Τελετών Εφετείου Αθηνών, 13.09.2016

I. Πρόσβαση στο δικαστήριο

Εξακολουθεί να υπάρχει η δυνατότητα πρόσβασης και παρακολούθησης τη δίκης από το κοινό, με επίδειξη και παρακράτηση της αστυνομικής ταυτότητας. Παρατηρήθηκε περιορισμένη προσέλευση κοινού, σταθερή η παρουσία δημοσιογράφων.

II. Παρουσία και εκπροσώπηση των κατηγορουμένων

Ουδείς κατηγορούμενος ήταν παρών αυτοπροσώπως στο δικαστήριο. Είκοσι δύο (22) κατηγορούμενοι εκπροσωπούνταν από τους συνηγόρους τους, ενώ οι υπόλοιποι καταγράφηκαν ως απόντες.

III. Συνέχιση του σχολιασμού της κατάθεσης του Εμπάρακ Αμπουζίντ, κατά το άρθρο 358 Κ.Π.Δ.

Οι συνήγοροι πολιτικής αγωγής της οικογένειας Φύσσα (Ελ. Τομπατζόγλου, Β. Κουγιάτσου, Ανδ. Τζέλλης) δήλωσαν, μεταξύ άλλων, ότι όταν δεκαπέντε άνθρωποι χτυπούν έναν υπάρχει ενδεχόμενος δόλος ότι τα χτυπήματα αυτά θα επιφέρουν το θάνατο. Επίσης, ότι δεν παίζει κανένα ρόλο η ύπαρξη άδειας παραμονής αλλά ούτε το αν δούλευε παράνομα νομιμοποιεί κάποιον να προβεί σε τέτοιες πράξεις. Αναφέρθηκε ακόμη ότι υπάρχουν ομοιότητες στις επιθέσεις κατά Φύσσα και αλιεργατών, δηλαδή η αριθμητική υπεροχή των δραστών, η οργάνωσή τους με ρόπαλα και σιδηρολοστούς. Ο άνθρωπος μόλις ξυπνάει έχει μειωμένη αντίληψη και αντανάκλαστικά, ενώ κανένας από τους δράστες δεν έκανε προσπάθεια έμπρακτης μετάνοιας ακόμα και την τελευταία στιγμή, αντιθέτως πίστεψαν ότι τον είχαν σκοτώσει. Δεν είναι τυχαίο ότι προκλήθηκαν ζημιές μόνο στα αυτοκίνητα των θυμάτων. Το μόνο τυχαίο στην περίπτωση του Εμπάρακ ήταν ότι έζησε, ενώ ο Παύλος δυστυχώς πέθανε.

Με δωρικό ύφος σχολίασε ο Μ. Μαλαγάρης (για ΠΑΜΕ) *«έχουν αναδειχθεί πλείστες αμφιβολίες για το τι έγινε εκείνο το βράδυ. Να εξεταστεί με σοβαρότητα αν η επίθεση προέκυψε από τους δουλέμπορους. Επίσης, ο εργοδότης δεν τον πλήρωσε, όπως είπε ο ίδιος, άρα πιθανόν είχε σκοπό να λύσει το πρόβλημα με ίδια μέσα. Δεν έχει αποδείξει ούτε το ποινικό του μητρώο ούτε αν ασχολείται με ναρκωτικά και πρέπει να διερευνηθεί. Αφού έζησε ο άνθρωπος δημιουργούνται σοβαρές αμφιβολίες αν ήθελαν να τον σκοτώσουν. Αφού δεν πήγε πίσω στη χώρα του, δε φοβάται πραγματικά. Αυτά πρέπει να συνεκτιμηθούν»*.

Για το ΠΑΜΕ οι συνήγοροι Χ. Στρατής, Αγγ. Βρεττός και Θ. Θεοδωρόπουλος προσέθεσαν ότι πρόκειται για οργανωμένη επίθεση τάγματος εφόδου ΧΑ και ότι η εξασφάλιση μιας άδειας διαμονής δεν μπορεί να σταθμιστεί με μια προσπάθεια ανθρωποκτονίας. Πρόκειται αναμφίβολα για εγκληματική οργάνωση που δεν λειτουργούσε μόνο τοπικά. Η προσπάθεια της υπεράσπισης να αναζητήσει το δράστη στο χώρο των εργοδοτών είναι μάταια και δεν

προκύπτει από κανένα αποδεικτικό στοιχείο. Επίσης, οι υπόνοιες της υπεράσπισης ότι ο μάρτυρας θα έπρεπε να φύγει από τη χώρα αφού δεν είχε δουλειά ή το γιατί έκανε παιδιά, ανήκουν στο σκληρό πυρήνα της ιδεολογίας της οργάνωσης. Η ρητορική περί μαϊμούδων, υπανθρώπων και “σας αφήνουμε στη Μεσόγειο ” είναι η φρασεολογία και ο τρόπος δράσης της ΧΑ. Ο Βρεττός ολοκλήρωσε «σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες που καίνε τους μετανάστες τι διαφορά έχει από αυτό που έγινε εδώ, τι διαφορά έχει από το φασισμό;».

Για την υπεράσπιση των κατηγορουμένων, ο Παπαδέλης με έντονο ύφος ζητά να μην λησσοδορούνται οι συνήγοροι υπεράσπισης στα μέσα ενημέρωσης επειδή «απλά, κάνουν το καθήκον τους». Για το σχολιασμό, αναφέρει ότι δεν προέκυψε ούτε ο δράστης ούτε τα κίνητρα, ενώ ο παθών έκρυψε ότι εργάστηκε, συνεπώς ίσως κάποιος τον εκμεταλλεύτηκε.

Ο Γλύκας (για Αγριογιάννη) ανέφερε ότι δεν προκύπτει από κανένα στοιχείο πρόθεση για ανθρωποκτονία, παρά μόνο πρόκληση σωματικής βλάβης. Δεν υπάρχει ιατρικό έγγραφο που να αποδεικνύει τα χειρουργεία και τη μόνιμη βλάβη. Ο παθών υπέπεσε σε αντιφάσεις μεταξύ των καταθέσεών του και είναι αναξιόπιστος.

Ο Αλπανίδης (για Μ. Ευγενικό και Αν. Πανατζή) δήλωσε ότι το μεταναστευτικό είναι φοβερό πρόβλημα για την Ελλάδα, αναφέροντας ότι πλειοψηφούν οι μη έχοντες ελληνική συνείδηση. Προσέθεσε ότι δεν ήθελαν να σκοτώσουν τον παθόντα αλλά να τον τρομοκρατήσουν μάλλον, γι’ αυτό δε συνέχισαν με τους άλλους που κοιμόντουσαν κάτω. Είπε επίσης, ότι αν ο παθών είχε τόσα σίδερα στα δόντια σίγουρα θα γινόντουσαν αντιληπτά στο μηχάνημα ανίχνευσης μετάλλων στην είσοδο του δικαστηρίου.

Η συνήγορος Πούλια (για Θ. Μαρία) αμφισβήτησε το σύνολο της κατάθεσης του παθόντος, ειδικά όσον αφορά τη διάρκεια του περιστατικού και τον ακριβή χρόνο του. Επίσης, ανέφερε ότι παρουσιάζουν διαφοροποιήσεις οι καταθέσεις του μάρτυρα (παθόντα) καθώς και ότι «ένας άνθρωπος που δέχεται επίθεση δεν προλαβαίνει να δει γύρω του πόσοι είναι και πόσοι χτυπούν». Τέλος, είπε ότι κάποιος που δηλώνει πεθαμένος δε γίνεται να έχει νοσηλευτεί μόνο μία φορά και ότι ο μάρτυρας τα κάνει όλα αυτά για να φέρει εδώ την οικογένειά του.

Ο συνήγορος Ζωγράφος (για Γρέγο, Μίχο, Χατζηδάκη) σχολίασε ότι ο παθών δε θα μπορούσε να κάνει μετά παιδιά αν όντως τραυματίστηκε τόσο σοβαρά, ενώ επανέλαβε το σύνηθες από την υπεράσπιση επιχείρημα ότι ο παθών χρησιμοποιεί το περιστατικό για να επωφεληθεί με νομιμοποίηση του ίδιου και της οικογένειάς του.

Ο συνήγορος Οπλαντζάκης δήλωσε ότι το κατηγορητήριο μεταβλήθηκε στην πορεία της ποινικής διαδικασίας χωρίς να έχουν αλλάξει τα πραγματικά περιστατικά, ενώ δεν αποδείχτηκε η εμπλοκή της ΧΑ. Παρομοίως, η Δ. Βελέντζα αναρωτήθηκε γιατί έκανε παιδιά ο παθών αφού δεν είχε δουλειά καθώς και ότι δεν έχουν αποδειχτεί όλα τα χτυπήματα που λέει ότι δέχτηκε. Ο Γ. Μιχαλόλιας (για Κουκούτση) επανέλαβε τη φράση ότι είναι αυθαίρετη η σύνδεση της ΧΑ με την επίθεση αυτή, δεδομένου ότι δεν ήταν σε θέση να δώσει

παραδείγματα άλλων επιθέσεων αλλά και στις αναφερόμενες άλλες επιθέσεις δεν αποδείχτηκε τελικά η σύνδεση της ΧΑ. Ο συνήγορος προσέθεσε ότι ο παθών χρησιμοποίησε αυτήν την ιδιότητά του για να μπορέσει να ανανεώσει τη λήγουσα άδεια διαμονής του το Μάιο του 2014. Για τον Ι. Λαγό, ο συνήγορος Ρουσόπουλος ανέφερε «ο μάρτυρας μας έκανε μάθημα ότι οι Έλληνες στην Αίγυπτο περνάνε καλά, ενώ είναι γνωστό ότι σφαγιάζονται οι χριστιανοί και βεβηλώνονται εκκλησίες». Ο Σταυριανάκης (για Παππά) υπονόησε ότι ο παθών ασκεί άλλη παράνομη δραστηριότητα και του επιτέθηκαν κάποιοι στα πλαίσια εκδίκησης, αιτιολογώντας «πώς εξηγείται ότι χτυπούν μόνον αυτόν και όχι τους άλλους;».

Μετά την ολοκλήρωση του σχολιασμού, προσήλθαν στην έδρα οι Αν. Πανταζής και Μ. Ευγενικός και κατέθεσαν γραπτές τους δηλώσεις με τις οποίες αναδρομικά αίρουν την εκπροσώπησή τους από τον συνήγορο Αλπανίδη. Η Πρόεδρος αναφέρει ότι ισχύουν από σήμερα, ημέρα κατάθεσής τους στο δικαστήριο. Ο Ευγενικός ορίζει προφορικά συνήγορό του τον Καρυδομάτη, ομοίως ο Πανταζής διατηρεί μόνον τον Καρυδομάτη.

IV. Κατάθεση του αυτόπτη μάρτυρα Αμπουχαμέντ Σάαντ, φίλου του Αμπουζίντ Εμπάρακ

Ο κ. Αμπουχαμέντ ζήτησε να μη ληφθούν φωτογραφίες του καθώς και ότι επιθυμεί επικουρική διερμηνεία, γιατί ομιλεί αρκετά καλά την ελληνική. Δήλωσε ότι ήρθε στην Ελλάδα το 1997. Κατοικούσε αρχικά στο Κερατσίνι για 5-6 χρόνια και μετά στο Πέραμα, μέχρι το 2012 που έγινε το συμβάν κι έφυγαν. Στην Ελλάδα βρίσκεται τόσο ο μεγαλύτερος αδερφός του Άχμεντ όσο και μικρότερος, Μοχάμεντ. Αρχικά στην Ελλάδα ο μάρτυρας δούλεψε στη Χαλκίδα σε ένα καΐκι. Η δουλειά ήταν βραδινή και λάμβανε περίπου 200.000 δραχμές ως μισθό, το 1997. Μετά από ενάμιση χρόνο εργάστηκε σε οικοδομές στο Κερατσίνι για 5-6 μήνες με εργοδότη έναν συμπολίτη του. Κατόπιν δούλεψε στην ψαραγορά στο Κερατσίνι μέχρι που ο αδερφός του (Άχμεντ) έβγαλε άδεια μικροπωλητή και άνοιξαν το μαγαζί, το 2009-2010 περίπου. Το μαγαζί λειτουργεί μέχρι σήμερα στο Πέραμα και είναι στο όνομα του Άχμεντ. Εκεί δουλεύουν και τα τρία αδέρφια και αν έχει πολλή δουλειά ζητούν και βοήθεια. Το μαγαζί είναι στην Ηπείρου, κοντά στην Ιχθυόσκαλα. Ο Εμπάρακ Αμπουζίντ ήταν γνωστός του από την Αίγυπτο, έμεναν κοντά. Εκεί ο Εμπάρακ εργαζόταν ως ψαράς, η οικογένειά του είχε και κτήματα με χουρμάδες. Ήρθε στην Ελλάδα 5-6 μήνες πριν το περιστατικό, για να συντηρήσει την οικογένειά του, αφότου είχε πεθάνει ο πατέρας του. Δεν εργαζόταν τακτικά στην Ελλάδα, μόνο όταν τον καλούσαν κάπου, περίπου για 10-15 μέρες το μήνα έβρισκε μεροκάματα. Όταν πρωτοήρθε στη χώρα βρήκε δουλειά σε ένα καΐκι για ένα μήνα περίπου αλλά δεν του κατέβαλαν όλο το μισθό και έφυγε. Δεν είχε μαλώσει με τον πρώην εργοδότη.

Αναφορικά με το βράδυ της επίθεσης, ο μάρτυρας δήλωσε ότι το βράδυ εκείνο είχαν πάει για ύπνο γύρω στις 10, στο σπίτι τους στη Σοφούλη. Στο ένα δωμάτιο ήταν αυτός και ο Άχμεντ και στο άλλο ο Μοχάμεντ και τα παιδιά του Άχμεντ, ηλικίας 15 και 17 ετών περίπου. Ο Εμπάρακ τα τελευταία βράδια κοιμόταν στην ταρατσα λόγω ζέστης. Η ταρατσα δεν είναι ψηλά, δίπλα

της υπάρχουν σκαλιά και είναι σε ύψος ενός μέτρου από αυτά. Ο μάρτυρας είπε ότι το βράδυ εκείνο ξύπνησε ακούγοντας χτύπους σε όλο το σπίτι, στην πόρτα και στο παράθυρο. Άκουσε κάποιους να βρίζουν στο παράθυρο προς τον αδερφό του, έλεγαν «έλα ρε μαλάκα να σου κάνω έξω, να σου πω να ξέρετε ποια είναι η ΧΑ» και άλλοι έσπαγαν το τζάμι στην πόρτα και φώνζαν «άνοιξε, Άχμεντ». Χτυπούσαν με ξύλα και σίδερα και τα παράθυρα, προσπαθούσαν να τα ανοίξουν. Ο αδερφός του τους έβριζε κι αυτός για να φύγουν και φώναζε στον Σάαντ να του φέρει κάποιο ξύλο για να φοβηθούν και να προσπαθήσει να κρατήσει το άλλο παράθυρο. Άρχισαν να χτυπάνε το άλλο παράθυρο με ξύλα και σίδερα. Είχαν ακούσει πριν 5-6 μήνες ότι βγαίνουν παιδιά από ένα κόμμα που λέγεται ΧΑ και κάνουν κακό στους ξένους. Εκείνη τη στιγμή σκέφτηκε ο μάρτυρας ότι αυτοί ήρθαν να χτυπήσουν και τους ίδιους.

Στην ερώτηση της Προέδρου «πώς ήξεραν το όνομα του αδερφού σας;» ο μάρτυρας απάντησε «όλος ο κόσμος στον Πειραιά και στο Κερατσίνι τον ξέρει, γιατί γυρνάμε συνέχεια με τη δουλειά, κι εμένα με ξέρουν. Ο αδερφός μου έχει τα στοιχεία του, το όνομά του πάνω στο αμάξι του».

Έπειτα ανέφερε ότι δε χτύπησαν στο άλλο δωμάτιο γιατί ήταν πιο ψηλά, ωστόσο ο Μοχάμεντ ξύπνησε και τους πετούσε πράγματα από ψηλά, μπουκάλια, μαξιλάρι, ό,τι είχε. Οι επιτιθέμενοι με τα χτυπήματά τους έσπασαν το παράθυρο σε ένα σημείο και έριξαν όλο το τζάμι στην πόρτα, το έσπασαν με πυροσβεστήρα που είχαν φέρει κι έκαναν το σπίτι όλο άσπρο αδειάζοντάς τον από το σπασμένο τζάμι της πόρτας. Έπειτα είπε ότι, όπως είδε στο τέλος, ήταν περίπου δέκα άτομα όλοι αυτοί. Αφού χτύπησαν και το δεύτερο παράθυρο, βγήκαν έξω και έσπασαν τα αυτοκίνητα. Είδαν τότε ότι είχε σηκωθεί ένας γείτονας (Κώστας) με τη γυναίκα του κι ένας ακόμα πιο πέρα. Έσπασαν μόνο τα δικά τους αυτοκίνητα με ξύλα και σίδερα, το ένα όχημα είχε τα στοιχεία του Άχμεντ και το άλλο ήταν εμφανώς ψαράδικο. Επίσης, έσπασαν μια τρίκυκλη μηχανή τους. Κανένα άλλο αυτοκίνητο δεν χτύπησαν από τα παρκαρισμένα στο δρόμο.

Ο μάρτυρας είπε ότι δε θυμάται φυσιολογικές και πρόσωπα, ήταν παιδιά ηλικίας 20-25 ετών, μετρίου διάπλασης, δεν είδε κανέναν παχουλό. Φορούσαν μαύρα, ένας μόνο φορούσε ανοιχτόχρωμη μπλούζα, σαν άσπρη. Δεν αναγνώρισε κάποια γυναίκα ανάμεσά τους. Έβλεπε λίγο το πρόσωπο αυτού που τραβούσε το παράθυρο αλλά δεν ήταν σε θέση να προβεί μετά σε αναγνώριση με σιγουριά.

Έπειτα τα άτομα αυτά κατέβηκαν προς το επόμενο στενό όπου είχαν παρκάρει τα μηχανάκια τους. Οι μισοί κρατούσαν στα χέρια τους ξύλα και σίδερα. Μόλις είχαν σπάσει τα αμάξια, ο μάρτυρας άκουσε τον Αμπουζίντ να φωνάζει “βοήθεια παιδιά, βοήθεια Άχμεντ.” Ανέβηκαν γρήγορα στην ταράτσα και τον είδαν ξαπλωμένο, να ουρλιάζει από πόνο, γεμάτος αίματα στο κεφάλι και στο πρόσωπο και του είχαν σκίσει ρούχα. Δεν μπορούσε να μιλήσει, είχε στραβώσει το σαγόνι του. Έτρεχε πυκνό αίμα στο πρόσωπο και στο κεφάλι του. Τον σήκωσαν και τον άφησαν μπροστά από το σπίτι να πάρει αέρα. Είχε λιποθυμήσει και μετά συνήλθε. Έπειτα ήρθε το ασθενοφόρο και τον συνόδευσα εγώ. Στο νοσοκομείο μετά από κάποιες ώρες τους είπαν ότι θα μεταφερθεί στον Ευαγγελισμό. Του έβαλαν τα σίδερα γιατί είχαν καταστραφεί τα δόντια και τα ούλα του. Έμεινε στο νοσοκομείο 15 μέρες περίπου και μετά τον

φρόντιζε ο μάρτυρας και ο αδερφός του επειδή ήταν ανήμπορος, ακόμα και στο φαγητό, έτρωγε με καλαμάκι.

Σε σχετικές ερωτήσεις της Προέδρου ο μάρτυρας απάντησε ότι ποτέ δεν είχε διαφορές με κανέναν και ότι το μαγαζί τους είχε άδεια κανονικά. Επίσης, ότι ο ίδιος και τα αδέρφια του ήταν γνωστοί, λόγω της δουλειάς τους, στην περιοχή. Ακόμη, ότι δεν άκουσε κάποιος να δίνει προστάγματα ή εντολές το βράδυ εκείνο. Την επόμενη μέρα της επίθεσης εγκατέλειψαν εκείνο το σπίτι λόγω φόβου.

V. Διακοπή της διαδικασίας- Αιτήματα συνηγόρων

Σε αυτό το σημείο η διαδικασία διακόπηκε για τη Δευτέρα 19 Σεπτεμβρίου 2016, οπότε και θα συνεχιστεί η κατάθεση κι εξέταση του μάρτυρα Αμπουχάμεντ Σάαντ.

Η πρόεδρος αναφέρει ότι έπρεπε να έχει προσέλθει ο αυτόπτης μάρτυρας Κ. Τασιόπουλος, δεδομένου δε ότι κλήθηκε νόμιμα. Η Εισαγγελέας εισηγείται να γίνει βίαιη προσαγωγή του, επειδή είναι κρίσιμη η συνδρομή του και να του επιβληθεί πρόστιμο για λιπομαρτυρία. Ο Κ. Παπαδάκης (πολ. αγωγή Αιγυπτίων) ζητά να μην πληρώσει πρόστιμο ο μάρτυρας, δεδομένου ότι όταν ξεκίνησε η δίκη και με μια λίστα 140 και πλέον μαρτύρων είναι υπερβολικό να έπρεπε να παρουσιαστεί και μάλιστα επειδή δεν είναι ο μόνος που δεν εμφανίστηκε κατά την έναρξη. Ζητά επιπλέον να επαναληφθεί η κλήτευση. Τελικά το δικαστήριο αποφάσισε τη βίαιη προσαγωγή του μάρτυρα και την καταβολή προστίμου 150 ευρώ.

Σχετικά με το αίτημα αυτοπρόσωπης εμφάνισης όλων των κατηγορουμένων με σκοπό την ενδεχόμενη αναγνώρισή τους από τους μάρτυρες, το δικαστήριο αποφάσισε την απόρριψή του με το αιτιολογικό ότι «οι κατηγορούμενοι είναι γνωστοί φυσιολογικά λόγω της τακτικής προβολής τους στα μέσα ενημέρωσης».